

אורח נטה ללוד

(המשך)

פרק ארבעה עשר / רחל

אי אתה יכול לעמוד על אופיו של בעל המלון. רואה את דוליק ואת לוליק ואת באבטשי עושים כל מה שלבם חפץ ושותק, רואה את בתו הקטנה מהלכת כרחל נאלמה וכועס. כיון שנכנסת לחדר הריהו נושף במקטרתו כמי שכעסו נושבו בו. שמא היא רעה מאחיה ומאחותה? איני הולך רכיל ומגלה סוד אם אומר שאין בהם לחלוחית של יהדות.

באבטשי בכורתו של בעל המלון מסתפרת תספורת בחורים ולבושה מעיל קטן של עור וציגורטה אינה זהה מפיה, ונוהגת בעצמה כדרך שנוהגים הבחורים, ולא כטובים שבהם, אלא כגרועים שבהם. אותה בחורה שראיתי מעשנת בליל כיפורים באבטשי היתה. ולוליק עבה ושמן ולסתותיו מרושלות וסמוקות ונגררות עד לסנטרו. כתפיו דקות וסגלגלות ולבו בולט וזקוף כלפי הבלורית הנפוליונית שיורדת על מצחו ומעמעמת על עיניו המחייכות חיוך של בת כפר. מי שרואה את באבטשי ולוליק הריהו מפקפק אם זו אחיו של זה או זה אחותה של זו. אפשר שהגזמתי קצת. בעיקר הדבר לא הגזמתי. לא טוב מהם דוליק אחיהם, לגלגן הוא וגס רוח. אילו היה מתלוצץ בשרויי טובה הייתי אומר זה נהנה ואלו לא חסרים, אבל הוא מלעיג על העלובים שכל ימיהם הם נחרפים, כגון אשתו של חנוך וסוסו וכן חנוך. חנוך ואשתו אין מקפידים, אבל הסוס בזמן שרואה את דוליק הריהו מחזיר ראשו לצדדין ומרפה את זנבו מצער. קבצן יש בעיר משיירי חיילותיה של אוסטריה, אינגנץ בעל החוטם שפגעה בו מדת הדין וניטל חוטמו במלחמה, פעם אחת בא

למלון לגבות צדקה מן האורחים. מזג לו דוליק כוס יי"ש פשט העני את ידו לקבל. אמר דוליק לא כן, אלא על מנת שתשתה בחטמך. והוא הרי אין לו חוטם, שפגע בו פציץ של רמון במלחמה ירציץ את חוטמו ולא הניח שם אלא חור. אמרתי לו לדוליק אפשר אדם שנולד מאשה ישראלית יתאכזר על אחיו כל כך. הרי אף הוא נברא בצלם אלקים, ואם בעוונותינו שרבו נפגם צלמו ראוי הוא שיתלוצצו בו? לגלג דוליק ואמר אם יפה הוא בעיניו ישלח אותו לקבוצות וישמש דוגמא לבחורות וילדו בנים נאים כמותו. אותה שעה ביקשתי לעשות לדוליק מה שעשו לו לאינגנץ, אלא שאמרתי די לנו במומו של זה. אחר שגליתי קצת מעשיהם של אלו מתמה אני על בעל המלון שמעלים עיניו מהם ומתדיין עם רחל. אין לי עסק עם אחיה ואחותה של רחל. בראשונה נטפלו לי. משראו שאיני מתפעל מהם הניחו ממני. אבל נוהגים כן כבוד, מפני שאני מלובש נאים ואוכל ושותה ואיני עושה כלום, וכל ימי דרתי בכרכים גדולים. אף הם דרו בכרך גדול בוניא, אלא וינא זו שנתגלגלו לתוכה בימות המלחמה לא היתה שונה משבוש, מה שאין כן אני שדרתי בכרלין ובלייפציג ובמינכן ובויסבאדין ובשאר ערים גדולות. אם כן מה טעם עלה לארץ ישראל. עד שאתה שואל כך שאל מה טעם בא לשבוש. מכל מקום אף שם בארץ ישראל לא עשה כפועל, לא כאותם שנקראים הלוצים, שמניחים את בתיהם ומלחכים עפר.

אין לי עסק בדוליק ולוליק ובאבטשי, אבל עם רחל בתו הקטנה של בעל המלון מסיח אני לפעמים. מה ראתה רחל להרבות עמי שיחה, אם מפני שאני מאיר לה פנים, הרי כל

אורח ואורח מאיר לה פנים והיא אינה משגחת בהם. ואם מפני שאני חביב על אביה ואמה, כלום חיבתם של אבות חיבתם של בנים.

או אפשר אין אנו מסיחים זה עם זה, אלא כל דיבור שיוצא מפיה של רחל נדמה לי כשיחה שלימה.

עכשיו אטול לי זמן שמא אזכור את דבריה.

עצם הפעולה לזכור דבר הריהו ענין שראוי להתפעל ממנו. עד שלא באה אותה תינוקות, כל גופך היה ברשותך, פלטה דיבור או חצי דיבור מפיה קנתה להם מקום בלבך ונתרוקנה קצת רשות שלך ונכנסה לרשות שלה.

מה סיפרה רחל ומה לא סיפרה. קצת מדבריה סיפרתי במקום אחר וקצת מדבריה אינם חשובים אלא לאותה שעה. אם כן למה אתה נזכר בהם, מפני שאותו מקום שהפקידה שם רחל את דבריה רשותה של רחל הוא והיא עושה ברשותה את שהיא רוצה. ברם זכורה רחל לטוב שלא תפסה כל רשותו של אותו אדם ויכול הוא לזכור דברים שאינם של רחל, כגון את שסיפרה לי אותה אשה אמה של רחל.

בת שלש שנים היתה רחל כשפגעה בנו המלחמה. כמה שבועות קודם לכן היתה חוששת בראשה ובאיבריה וכל כחה תשש. לא נראה שחוק על פיה ולא שיחקה עם הברותיה והיתה קודחת הרבה. קשה היה לידע חוליו זה מה הוא, שהרי תינוקות היתה ואי אפשר היה לעמוד עליו מתוך דבריה. הקדחת היתה מקדיחה אותה ונתקלקלו כלי העיכול. אבל אמה של רחל לא הרגישה בדבר, הואיל ורחל לא אכלה כמעט כלום סבורים היו שעצירות המעיים באה על שום שאינה אוכלת.

הקדחת והרעב וחוסר תיאבון והלשון שהיתה מחופה כל הימים גרמו שפחת משקלה של רחל מיום ליום. קטנה זו שדמתה לתפוח אדום החווירה והכחישה עד שנצטמקו פניה כגרוגרת. עורה היה תלוי על עצמות ידיה ורגליה כנרתק של סוכך של גשמים, שאין בו סוכך אלא מקל, וכל עצמה היתה כשבולת שועל שדופה. זה השומן שמעגל איבריהם של תינוקות בריאים ומוסיף להם חן חלף עבר ועור דק יבש ולוחט הקיף את גופה, והעור היה רופף ורווח על עצמותיה. שבוע שני למחלתה חלצתה חמה קצת עם בוקר, אבל רחל היתה דוממת ושוקטת ולא נתנה לבה לשום דבר והיתה מוטלת על מטתה שקועה בחלומות, וכשהעריב היום תקפה אותה חמה. לטוף כמה ימים נתמעטה הקדחת אף בערב, אבל עדיין היתה רחל דוממת כאילו אינה מרגשת כלום ולא שאלה מים או מזון. לאחר חודש פסקה הקדחת וכלי העיכול התחילו חוזרים לתפקידם והיתה אוכלת קצת שרויים, וכבר הכירו בה סימנים של תחילת הבראה. פתאום חזר החום וחזרה החולאת. משקל גופה ירד עד לתשעה קילוגרם. אף על פי כן לא נתייאשו. אדרבא מקוים היינו שהיא מבריאה והולכת. שכבר ידענו שחולאת זו פאראטיפוס שמה אין דרכה להמית את חוליה. ועדיין לא ידעו שחולאת זו מחלת ילדים. ובאמת עברה המחלה ברוך השם והילדים הבריאו, ולא עוד אלא הרוויחו את שהפסידו על ידי מחלתם. ואין צריך לומר רחל שהיטיב עמה המקום וקישטה בכל מיני יופי ובכל מיני חינוך שבעולם.

(עוד יבוא).